

MUISTIO

2-3/2009

MIELENTERVEYS- JA PÄIHDETYÖN SEUDULLINEN KEHITTÄMINEN LAPIN SAIRAANHOITOPIIRIN ALUEELLA JA  
LASTEN JA NUORTEN PSYKOSOSIAALISTEN ERITYISPALVELUJEN SEUDULLINEN KEHITTÄMINEN LAPISSA -HANKKEIDEN JOHTO- JA OHJAUSRYHMÄN KOKOUS

Aika	Tiistai 15.9.2009 klo 13.00–15.30
Paikka	Kolpene, hallintola/monitoimitila
Paikalla	+ Alasalmi Aila, perusturvajohtaja, Kittilän kunta + Ansala Matti, apulaiskaupunginjohtaja, ohjausryhmän pj + 13:16 Häikiö Mikko, kehittämispäällikkö, LSHP + Koivupalo Maarit, sosiaalityöntekijä, Turvanen + Kostamo-Pääkkö Kaisa, kehitysjohtaja, Poske + Liinamaa Riitta, osastonhoitaja, Rovaniemen kaupunki + 13:14 (v)Muotka Mervi, psykologi, Muonion-Enontekiön ktt:n ky + Niskala Asta, kehittämispäällikkö, Poske + 13:18 Ojanaho Erja, ylihoitaja, tulosaluejohtaja, Lshp + Ollonen Anne, sosiaaliterapeutti, Rovaniemi + Peisa Timo, johtava lääkäri, Ranuan kunta + Pihajoki Raisa, johtava lääkäri, Sodankylän kunta + 13:13 Terävä Helena, psykiatrian tulosaluejohtaja, LSHP + Valve Sirkku, projektityöntekijä, Lapin sairaanhoitopiiri + Virtanen Matti, johtaja, Lapin päihdekliniikka + Martin Maria, sihteeri
Poissa	– Alaräisänen Timo, perusturvajohtaja, Kemijärven kaupunki – Asikainen Leena, lehtori, RAMK – Kilpeläinen Auvo, sosiaali- ja terveysjohtaja, johtoryhmän pj – Koivumaa-Honkanen Heli, professori, LSHP – Hautala Seija, perusturvajohtaja, Sallan kunta – Nuortimo Marja, psykologi, Rovaniemen kaupunki – Oinaala Markku, johtava lääkäri, Rovaniemen kaupunki – Pekkala-Vilhunen Helena, perusturvajohtaja, Ranuan kunta – Salminen Päivi, sosiaalijohtaja, Utsjoen kunta – Virta Pertti, johtaja Perhe- ja mielenterveyskliniikka Lapponia – Väyrynen Sanna, tutkija, Lapin yliopisto – Ylläsjärvi Ulla, johtava lääkäri, Kolarin kunta

Käsiteltävät asiat:

### 1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13:07 ja toivotti kaikki tervetulleiksi ja totesi läsnäolijat.

### 2. Edellisten kokousten muistioiden hyväksyminen

Todettiin edellisten muistioiden löytyvän hankkeiden sivuilta ja hyväksyttiin muistiot.

### 3. Hankkeiden tilannekatsaus ja loppuajan toiminta

#### ***Mielenterveys- ja päihdehanke, projektipäällikkö Jorma Posio***

Jorma Posio esitteli Mielenterveys- ja päihdetyön hankkeen tilannekatsauksen (Liite 1: PowerPoint-esitys)

- Esitys: Tiivistelmä toimintakatsauksesta.

#### ***Keskustelua mt- ja päihdehankkeesta:***

- Käytännön läheisyys keskeinen piirre mt- ja päihdehankkeessa ja on ollut luomassa kouluttajaomavaraisuutta.

*Mitä oltaisiin voitu tehdä toisin? Eli mitä huomioitavaa jatkotyöskentelyssä?*

- Päihdeneuvojakoulutus: **Työelämäyhteys** ei täysin onnistunut. → uusien työmenetelmien tuominen alueelle ja markkinointi. Työterveyshuollon mukaan saaminen ongelmaista.
  - Samaan ongelmaan törmätty mm. MASTO-hankkeessa.
- Ongelmia **kuntien sitoutumisessa**. Vaikka kunnissa päätetty lähteä mukaan hankkeeseen, työntekijät joutuvat miettimään, saavatko he osallistua näiden menetelmien käyttöön. Osa toimintamuodoista on perustunut sille, että kuntarajojen ylittävää yhteistyötä voitaisiin tehdä. Kuntien välinen mustasukkaisuus vaikuttanut kuntien välisen ja kuntarajat ylittävän yhteistyön kariutumiseen. Esim. työparia ei ole löytynyt menetelmille, joissa työpari tarvitaan.
  - **Koordinointiin** kiinnitettävä huomiota. Myös kunnan sisällä toimialojen välinen toimimattomuus huomioitava asia
  - Tilaaja-tuottaja-malli ongelmana. Eli tiettyjä työmenetelmiä ei erikseen tilata. Toisaalta menetelmät ovat tuottajan asia, tilaaja tilaa hyvää terveyttä kuntalaisille
  - Koulutuksista tykätty ja hyödynnetty, vaikei niitä välttämättä päästäisi kunnolla hyödyntämään.
- Eri menetelmiä on mahdollista käyttää joustavasti ja yhdistellen, huolimatta siitä mille ”puolelle” menetelmät on tarkoitettu. → Peräänkuulutaan uskallusta ottaa menetelmiä käyttöön.
- Kuka huolehtii uusista toimintamalleista – **vetovastuun ottavasta tahosta päätettävä**. Sairaanhoitopiiri olisi luonteva vetovastuullinen. Uudet menetelmät eivät ole kattavasti käytössä.

- Loppuraporteissa voisi hyvin olla kirjattuna sekin, kuinka hyvät asiat saadaan juurrutettua käytäntöön.

### ***Lapsyke-hanke, projektipäällikkö Marja-Sisko Tallavaara***

- PowerPoint -esitys (Liite 2)
- Keskustelua LAPSYKE-hankkeesta***
- Depressio-ohjaajakouluksessa 8 osallistujaa.
  - Teknisiä ongelmia on ollut videoneuvottelun käytössä koko ajan – jatkossa teknistä tukea enemmän ja keskitetysti. Vierihoidon videoneuvotteluohjelman käyttöön tarvittaisiin, etenkin alussa. Mutta paljon kiinni myös rohkeudesta ja asenteista. Vaatii kannustamista ja patistamista.
    - Videokonsultaatio lastenpsykiatrialta on listahinnaltaan edullinen (170 €/kerta), jos sillä estetään yksikin käynti pkl:lla. IP-tekniikkaa pitää vaan käyttää, eriksh:n puolella on velvollisuus antaa konsultaatiota. Nuoret etenkin ovat potentiaalista väkeä käyttämään videoneuvotteluita ja tekniikkaa.
  - Nuoriin tulisi panostaa enemmän jatkossakin. Lauran ja Ristiinan työ valtavan arvokasta. Nupin resurssit 1 työntekijä + psykologin panos 2 työpäivää /vko ei ole valtava panos suhteessa hyötyyn. Huoli nuorista on kuitenkin suuri. Nupissa on ikäraja 15v., tätä nuoremmille olisi tärkeää jo satsata.
    - Tunturi-Lappi: Huoli nuorista selkeästi esiin. Koska nuorisotoimen määrärahat on niukennettu loppuun, sitten tulee tarpeita saada mt-työntekijää kouluille.
    - Mt-ongelmia on monenlaisia niin nuorilla kuin aikuisilla. Tärkeää erottaa sekin, että on monentasoisia ongelmia, eli eri kohderyhmiä tärkeää myös pohtia.
    - Erikoissairaanhoidon puolelle kanavoituu sellaisia nuoria, jotka voitaisiin hoitaa perusterveydenhuollossa.
    - YTHS: Mt-ongelmat paljon kuormittava asia siellä. AMK:n osalta kuormittaa kunnan terv.huoltoa.
    - Ryhmämuotoisia työmuotoja käyttöön enemmän!

### ***Maksatushakemuskeskustelu:***

- Maksatushakemukseen liittyvä materiaali jaettu Mielenterveys- ja päihdehankkeen osalta ohjausryhmän jäsenille. Hanke päätettävä lokakuun loppuun mennessä, maksatushakemuksen tekemiseen on aikaa marraskuun loppuun (28.11.).

Todetaan, että maksatushakemusten ja loppuraporttien hyväksyminen johtoryhmän tehtävä.

Todetaan tilannekatsaus läpikäydyksi.

**4. Menetelmäarvioinnin alustavat tulokset, suunnittelija Maria Martin**

PowerPoint-esitys (Liite 3). Vastauksia tulee edelleen, joten tarkastelussa vain osa. Tarkempi analyysi tehdään lokakuun aikana. Näiden vastausten osalta menetelmäarviointi näyttää tuottavan kohtuullisen myönteisen kuvan.

**5. Tervein mielin Pohjois-Suomessa -hankkeen tilanne, projektipäällikkö Jorma Posio**

Hanketyöntekijät ovat tavanneet 3 viikkoa sitten. Hankekokonaisuus on kasassa, mukana kaikki 5 sairaanhoitopiiriä ERVA-alueelta. Kaikki hankkeet toimivat itsenäisesti.

Tervein mielin Lapissa

- Kuntakerrokset touko-kesäkuussa.
- Tervein mielin Lapissa -johtoryhmä nimetty. Nykyinen jory runkona. (Liite)
- Hankkeen henkilöstö – Jorma Posio, Anita Dementjeff-Niemi, Johanna Leppäniemi (50%). Projektisihteerin paikka on auki, haku aikaa perjantaihin saakka. Mikko Häikiö tulee marraskuussa työskentelemään asiantuntijana.
- Hankkeen korit samat kuin Jorman edellisessä esityksessä.

Todetaan Tervein mielin Pohjois-Suomessa -hankkeen tilanne esityksen pohjalta ja sen tuovan jatkuvuutta hankekokonaisuudelle.

**6. Seuraava kokous**

Ohjausryhmän osalta ei enää jatketa. Puheenjohtaja kiitti koko ohjausryhmää ja erityisesti projektipäälliköitä. Arvioinnit kertovat omaa kieltään siitä, että hankkeissa on onnistuttu hyvin. Parhaat kiitokset kaikille mukana olleille.

**7. Muut asiat**

- Tervein mielin Lapissa 4.-5.11.2009 Lapin mielenterveys- ja päihdepäivillä, ohjelman työstö menossa.
- Kunnat halukkaita jatkamaan Lasten ja nuorten hanketta, jatkoa tullaan hakemaan Kasteesta ensi vuonna. Painopisteenä nuoret ja yhteistyötä tullaan jatkamaan Tervein mielin -hankkeen kanssa.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14:53.

Matti Ansala  
puheenjohtaja

Maria Martin  
sihteeri